



Vervaet 17-tonner: tweede leven op een akkerbouwbedrijf

Vijftien jaar geleden waren 12-tons bietenrooiers flinke machines die door loonwerkers werden gebruikt. Vandaag de dag worden gebruikte 17-tons bietenrooiers door akkerbouwers aangeschaft. Een flinke kentering in zo'n korte tijd.

Vier jaar geleden schreef LandbouwMechanisatie een artikel over een 12-tons Vervaet bietenrooier. Deze maat machine vond toen grif aftrek onder akkerbouwers. Meestal werd een dergelijke machine gekocht door een groep om de

kosten te verdelen. Bovendien kun je zelf de rooiomstandigheden uitkiezen. Bietenrooiers met een inhoud van 17 ton werden toen volop gekocht door loonwerkers. De machine is een stuk moderner. Ook van deze serie zijn er al een aantal gebruikte op de markt.

Die krijgen een tweede leven op een akkerbouwbedrijf.

Wel of niet gereviseerd

Frans Vervaet uit Biervliet bouwt al meer dan 35 jaar bietenrooiers. De markt voor nieuwe machines bestaat hoofdzakelijk uit loonwerkers. Bietenrooiers die worden ingeruild kunnen, op verzoek van de nieuwe koper, worden gereviseerd. Deze machines hebben dan wel al redelijk wat hectares op de teller

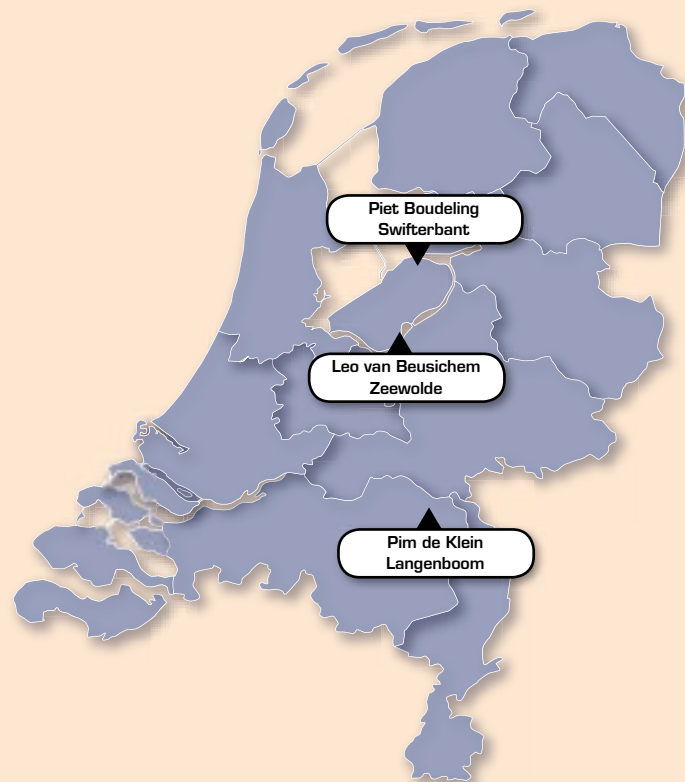
Bij de foto's 1 - 4

- [1] De scharen maken een 'wiegende' beweging.
- [2] De aandrijving van de scharen gebeurt met V-snaren. De nieuwere machines hebben een hydromotor.
- [3] De nakoppers met tasters kun je verstellen door een boutje los te draaien. De sprietten voor de automatische besturing zijn achter de nakoppers geplaatst.
- [4] De zonnen zijn omringd door een tandenrek om de reiniging te bevorderen.

Vervaet 17-tonner

	Vervaet 17T	Vervaet Beet Eater 617
Motor	DAF XF 280 of XF 315	DAF MX
Vermogen (kW/pk)	280/380 of 315/430	340/465
Ontbladeraar	Combi ontbladeraar	
Reiniging	6 zonnen of 5 zonnen + axiaalset	
Zeeffrekken	Verstelbaar in hoogte	
Bunkerinhoud (ton)	17	
Lostijd (s)	35	
Brandstoftank (l)	700	900
Prijs niet-gereviseerd (euro)	60.000	-
Prijs gereviseerd vanaf (euro)	125.000	-
Prijs nieuw (euro)	-	370.000

De ervaringen van gebruikers



Pim de Klein is akkerbouwer in Langenboom. Naast suikerbieten teelt hij aardappelen en maïs en voert hij werkzaamheden uit voor bollen-telers. De grondsoort is zand. De suikerbieten rooit hij altijd al zelf. In 2003 kocht hij een Vervaet 17-tonner uit 1996.

Pim de Klein: "Je rooit wanneer je wilt."

"De suikerbieten hebben we altijd al zelf gerooid. In 2003 ging onze oude rooier stuk. Omdat een naburige loonwerker stopte, hebben we besloten om een grotere aan te schaffen. Op internet vonden we een 17-tonner uit 1996. Die hebben we laten reviseren en deze kant op laten komen. De axiaalset hebben we in Biervliet achtergelaten omdat die op de zandgrond niet nodig is. In plaats daarvan is de zesde zon teruggeplaatst. Omdat een aantal klanten van de stoppende loonwerker naar ons zijn overgestapt, rooien we nu op jaarbasis zo'n 130 hectare. Dit is niet echt veel, maar je kunt wel rooien wanneer je wilt. Bovendien hebben we er hobby aan. De machine vinden we kwalitatief goed. En als er iets is, stuurt Vervaet de onderdelen op. Een minpuntje vinden we wel het hoge geluidsniveau in de cabine. Grote problemen hebben we nog niet gehad, we zijn er zeer tevreden over."

Rapport	
Resultaat	8
Onderhoud	8
Prijs/kwaliteit	8

Piet Boudeling heeft een akkerbouwbedrijf in Swifterbant. Hij heeft suikerbieten, pootaardappelen, uien, wortelen en granen in het bouwplan. De grondsoort is lichte zavel. Hij verving zijn 12-tonner uit 1983 door een 17-tonner die in 2007 gereviseerd is.

Piet Boudeling: "Goed beslagen ten ijs komen."

"Onze 12-tonner dateerde van het jaar 1983. Deze machine was nog courant omdat alle onderdelen nog te krijgen waren. Maar voor ons werd hij te klein en we wilden naar meer capaciteit met minder mensen. Eén man op de rooier en één man op de kipper is meer dan voldoende. We namen contact op met Vervaet en zij kwamen met deze machine aanzetten. Een 17-tonner die in 2007 gereviseerd is. De machine werkt tot nu toe erg goed. Het gaat net allemaal iets vlotter dan met de oude rooier waarmee we overigens ook geen noemenswaardige problemen hebben gehad. Een sterk punt vind ik dat alle onderdelen universeel zijn. Een lager bijvoorbeeld kun je overal halen. Minpunten kan ik op dit moment niet opnoemen, we zijn er zeer tevreden over."

Rapport	
Resultaat	8
Onderhoud	8
Prijs/kwaliteit	9

Leo van Beusichem heeft een akkerbouwbedrijf in Zeewolde. Op de tot 55 procent afslibbare zeele klei verbouwt hij consumptieaardappelen, zaaiuien, winterarwe en suikerbieten. Van Beusichem schafte in 2008 een Vervaet 17-tonner bietenrooier uit 1997 aan.

Leo van Beusichem: "Reiniging is een sterk punt."

"De machine die we hebben aangeschaft dateert uit het jaar 1997. De machine is niet gereviseerd; hij was volgens de fabriek nog prima in orde. De voornaamste reden om deze 17-tonner aan te schaffen was de te kleine bunker (circa 3 ton) van onze oude rooier, wat overigens geen Vervaet was. De 12-tonners waren op dat moment ook al vrij oud, dus viel de keuze uiteindelijk op een 17-tonner. Met de machine rooien we jaarlijks tussen 50 en 60 hectare en hij kan dus nog jaren mee. De rooier doet zijn werk goed. Vooral over de reiniging door de axiaalset zijn we erg te spreken. Bovendien zijn we erg tevreden over het onderhoud. Lagers en dergelijke zijn universeel en voor het verdere onderhoud zijn er twee man van Vervaet langs geweest. Een minpuntje vind ik het brandstofgebruik. Dit vind ik met 50 liter per uur vrij hoog."

Rapport	
Resultaat:	8
Onderhoud:	8
Prijs/kwaliteit:	8

staan, maar komen weer als herboren uit de fabriek. De 17-tonner is in 1994 op de markt gekomen als opvolger van de 12-tonner. Klanten wilden meer capaciteit, de fysieke opbrengst van suikerbieten sprong omhoog en ook de kippers werden groter. Allemaal argumenten om een machine van dergelijke omvang aan te schaffen. De machine heeft inmiddels een opvolger: de Beet Eater 617. Qua uitstraling is het dezelfde machine als de

Vervaet 17T, maar vanbinnen zijn er wel een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Cabine

De machines tussen 1994 en 1996 hebben een vierkante cabine die rondom in het glas zit. Je hebt een goed zicht op het rooigedeelte, evenals in de bunker. In de cabine zijn vrijwel alle bedieningshendels aan de rechterkant van de bestuurder geplaatst. Ondanks

dat het dashboard vrij diep is, kun je overal goed bij. Alle functies staan netjes weergegeven bij iedere knop of hendel.

Ontbladeraar en nakoppers

Voorop de 17-tonner is een ontbladeraar geplaatst. Deze Combi-ontbladeraar is vanaf 1996 op de rooier geplaatst. De oudere jaargangen hebben nog een ontbladeraar met enkel een zijafvoer. Met de Combi kun je het loof zowel zijwaarts als integraal afvoeren. Voordeel van integraal afvoeren is dat de naast rijdende trekker niet onder het bietenblad komt te zitten. Wanneer het meeste loof van de bieten is afgeslagen, worden ze ontdaan van de rest van de bladpruik. Hiervoor is voor iedere rij een taster met een mes geplaatst. Met de taster stel je de nakophoogte in. De suikerfabriek heeft normen in het leven geroepen om de bieten zo efficiënt mogelijk te koppen, zodat je als teler zo min mogelijk verliezen hebt. De kophoogte stel je in door een moer te verstellen. Optioneel kun je ze vanuit de cabine verstellen.

Rooigedeelte

Nadat de bieten gekopt zijn, worden ze uit-

eindelijk gerooid door middel van onafhankelijk roterende scharen. Die maken een elliptische beweging, zodat er altijd één schaar licht. Door deze wiegende beweging duurt het nét iets langer voordat de bieten op de reinigingszonnen komen. De aanhangende grond wordt zo wat meer losgemaakt, en wanneer de bieten op de zonnen komen, valt het er beter af. De scharen worden met behulp van twee V-snaren per element aangedreven. De moderne machines maken gebruik van hydromotoren. Verder is het rooigedeelte voorzien van een elektrisch-hydraulische diepteregeling. Die is zowel links als rechts afzonderlijk instelbaar zodat ook tijdens het rijdend lossen de rooischaren op hoogte blijven. Wanneer je lost, komt er meer gewicht op de rechterkant waardoor de machine lichtjes overhelst doordat de schommelas aan de achterkant van de machine zit. De nieuwere machines hebben overigens een hydraulische stabilisatie die dit effect reduceert.

Reiniging

Het reinigen van de bieten begint direct na de rooischaren. Hier zijn twee rechtsomdraai-

ende zonnen geplaatst, eentje per drie rijen. De bieten van beide zonnen vallen dan op een linksomdraaiende zon, dan weer eentje rechtsom, weer linksom totdat ze de zesde zon hebben bereikt. Dit is ook tevens de grootste met een diameter van 1,65 meter in tegenstelling tot de vijf vorige die een diameter van 1,40 meter hebben. De zesde zon kan ook vervangen worden door een axiaalset die uit acht rollen bestaat. Die kun je paarsgewijs tegen elkaar in laten draaien voor een intensieve reiniging. Wanneer dit niet nodig is, gebruik je de rollen puur voor het transporteren van de bieten; ze draaien dan allemaal dezelfde kant op.

Bunker

Nadat de bieten de zesde zon óf de axiaalrollen zijn gepasseerd, vallen ze op de opvoerband naar de bunker. Deze opvoerband is als het ware een ringelevator. De bieten worden omhoog getransporteerd, waarna ze weer naar beneden vallen. De opvoerband gaat automatisch mee omhoog en omlaag om de valhoogte te beperken. Op de nieuwere modellen heeft de losklep een zwanenhals om ook grote kippers te

kunnen laden. Tevens is de losklep vrij lang zodat je niet over de bieten aan de voet van de hoop hoeft te rijden. **LM**



▲ De opvoerband met verdeelvizel zakt bij een lege bunker en komt omhoog naarmate hij vult.



▲ De bedieningselementen zijn rechts naast de bestuurder geplaatst.

Vervaet 17T

De 17-tons bietenrooiers hebben hun intrede gedaan op het akkerbouwbedrijf. Het zijn weliswaar gebruikte, al dan niet gereviseerde machines, toch zijn de gebruikers er tevreden over. Vooral de reiniging scoort hoog. Ook zijn ze goed te spreken over de service vanuit de fabriek. Minpuntjes zijn het brandstofverbruik en het geluidsniveau.

Plus en min

- + Reiniging
- + Capaciteit
- + Service
- Geluidsniveau
- Brandstofverbruik